

Locuinta Redactorului

Cancellaria Redactiunii

in
strada tragarilorului (Lă-
vésutosa), Nr. 8.

Scrisorile nefrancoate nu se voru
primi decât numai de la core-
pondinții regulari ai „Federatiunii”.
Articlii trimisi și nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu și economicu.

Va est Mercuri-a, Vineri-a și Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 3 fl. v. a
Pre șase lune . . . 6 „ „
Pre anulu întregu . . . 12 „ „
Pentru Romanii a:
Pre a întregu 30 Fr. = 30 Lei v.
„ 6 lune 16 „ = 16 „
„ 3 „ 8 „ = 8 „
Pentru inserțiun:
10 cr. de linia, și 30 cr. taoca și tim-
brale pentru șese-care publica-
țiune separat. In loculu deschis
20 cr. de linia.
Una esemplariu costa 10 cr.

*Din caus'a santeloru nostre serbatori, nu-
merulu prossimu alu diurnaliului nostru va aparé sam-
beta demaneti'a.*

Pest'a, 22. dec. 1871/2.
3. ian.

Diurnalele ce servescu de organe partitei gu-
verniale publica pre tote dillele cu multa ostenta-
țiune și multumire placutele rezultate alle alegeri-
loru municipale. Pana acum 42 comitate d'in
49. — d'cu elle sunt guvernamentali, acest'a inse,
conformu legii municipale, cu voturile virili, neci
ca potea se fia altmintrea; majoritatea membriloru
comiteteloru municipale fiindu guvernamentali tre-
buiá, totu in puterea legii, ca si deregatorii muni-
cipali se se alega d'in aceea-si majoritate, ba mai
multu, chiaru si acolo unde majoritatea membrilo-
ru comitetului s'ar tiené d'in intemplanre de oppo-
sitiune, acest'a nu potea scote la calle alegerea par-
tesaniloru sei decâtu numai prin transactiuni, seau
d'in grat'ia comisiunii candidatorie si a prefectu-
lui, carele avendu dreptulu de a numi trei mem-
bri d'in siese (si comisiunii candidatorie) are si
votulu dirimente, adeca pururea majoritatea asse-
curata. Astelu dreptulu alegerii este illusoriu, este
satira inventata spre a batujocuri dupa placu oppo-
sitiunea si a eschide cu totulu pre natiunalitati de
la exercera dreptulu de alegere si de la tota in-
fluinti'a in affacerile municipale, affaceri eminemin-
te proprie. Estu-modu magiarii tindu pururea fara
sfiela, fara rusne, cu unu cinismu fara de pare-
chia a prolungi servitutea Romaniloru si a cello-
ru late natiuni d'in tierra si cu tote acestea
nu li e rusne obrazului d'a minti in camera, d'a
face ca se minta organele loru de publicitate pla-
tite si cumperate d'in sudorea poporului, amagin-
du lumea, seducandu opiniunea publica a Europei, ca in
regatulu ungurescu domnesce libertatea cea mai lata si
egalitatea cea mai perfecta, ca in Ungaria fer-
cirea poporeloru e in culme si ca gadflite d'acesta
fericire biestele mai ca-si saru d'in pelle. D'in asta
causa contele Andrafi au trebuitu se treca Rubi-
conulu Laitanu ca se invetie si pre nemtii
cumnati, fratii duslisti, maiestri'a cum se fericesca
si ei de d'incolo pre poporele cari n'au fericea
d'a fi numerate intre fiii natiunii suverane, maies-
tria d'altu mintrea de origine basiu nemtiesca, carea
magiarii au invetiato-o de la maiestrii cumnati
nemti, dara carea acolo in Galiciana nu mai
prinde, pentru ca minciun'a, falsitatea, ipocrisi'a,
impreunate cu sil'a, nu o mai potu duce acolo, si-
ajocatu joculu, si-a mancatu colaculu. Omenii si-a per-
dutu credintiile. „Ovesulu si biciulu” Andrassi-
anu, care maimutiesce pre despoti si tiranni, este
corruptiunea si violinti'a, sistemele basate pre
aceste doue virtuti ostrunguresci, nu potu ave
vietia durabile, pentru ca sunt in embrione con-
demnate la perire, sunt afurisite de Ddieu santulu
si de toti omenii cu consciinti'a si moralitate. Uma-
nitatea intrega lupta in contr'a loru si aces'a
lupta este asta-di, ca neci odata, spriginita de po-
tatea spiritului timpului ce face ca umanitatea se
progressedie cu passi gigantici, cu puterea aburi-
loru si a electricitati. Onor. nostri cetitori se aiba cre-
dinti'a! ca ci acestu sistemu de minciuna, de cor-
ruptiune si sila va cadé cu rusne si va cadé
multu mai curendu, decâtu aru crede, de catu
ascepta pote cei resignati intru desperatiunea
loru. Nu unu annu, ci câte va lune si acestea
pucine, ne despartu de acellu timpu candu
minciun'a Auersperg—Andrassiana despoata de
tote ornamentele ei constitutionali, va sta
desvelita in tota golitiunea si „impotenti'a” ei in-
naintea nostra, innaintea Europei, atunci apoi va
fi sositu timpulu ca si noi, cesti d'in regatulu
celloru optu fericiri, cu mai multa resolutiune se
tragemu larv'a de pre minciun'a constitutionale
magiara, ca se vedea lumea caricatur'a si monstru-
lu cellu intionatu cu titluri false.

Idr'a dualistica si-a alesu acum de preda pre
Galliciani, dara acesta natiune, de-si sfastata in

Poloni si Ruteni, ori prin uneltirile minciunei
politice s'a combatuta ca orbii, si se combatu inca
unui pre altii, totu-si este mai patita acesta ne-
fericita tierra decâtu estu ei, Poloni ori Ruteni,
se se vberesca orbisiiu intre falcele monstrului in-
siellatoriu, mai alesu dupa ce au innainte-le inca
prospete urmele patianiei cehice la a caroru ve-
dere trebus se eschiamé „vestigia me terrent!”
Renitent'a cehiloru si a sloveniloru Galiciani este
arma buna in manile Poloniloru de a storce re-
cunoscerca resolutiunii galliciane, precum acest'a o
si propusera in senatulu imp., dar' se voru con-
vinge acusi de nou ca vointi'a de transactiune,
de impacatiune, nu este serioasa acolo unde se go-
nescu alte scopuri, nu autonomia provinciale seau
natiunale ci absolutismu constitutionale si centra-
lisatiune rigida in numele unitatii statului si a
poterii lui unitarie. Sortea cicei Auersperg—An-
drassiane este in man'a Poloniloru si credemu ca
se va alege in cellu mai scurtu timpu daca ur-
si'a ei este de a mai vegeta catu-va timpu spre
decompositiunea statului si spre urgi'a poporeloru,
seau ca si va gasi curendu respelat'a meritata: d'a
manca trantela.

Se sioptesce ca absolutismulu sta la porta,
dara noi l'am vediutu golu golisielu si-lu mai ve-
demu inca imbracatu in clenodiele constitutionii si
nimene nu ne mai pote sparia cu d'insulu, cei ce
la voru, sciu si ei, ca este imposibile ca forma
definitiva a guvernarii, cunoscu ei d'in lunga es-
perientia ca dupa trei dieci de anni de proba, de
candu acestu imperiu sta pre una minciuna, nuse mai
pote assiedia pre aceea-si base lunecosa, ci trebus a
i-se pune odata in fine temella de petra solida si
acesta este numai federalismulu inaugurat cu sin-
ceritate si fara de cugete rezervate, atunci impe-
riulu, basatu pre fundamente solide, pre multumirea
poporeloru, va scapa de pericululu dissolutiunii.

Se mai sioptesce ca Belcredi sta in do-
sulu culisseloru gata a se ivi pre scena, de unde
Auersperg are se despara in scurtu. Noi am dorí
pre Hohenwart, ca-si scimu ceea ce a vrutu, pre
candu contele Belcredi n'avuse timpulu a ni areta
intentiunea sa, pentru ca Deacu-Beust (neamtiulu
si magiarulu) coalisati nu-i dederá atata restempu
ca lui Hohenwart, spre a-si pote incepe macaru
activitatea. De altmintrea binevenitu este si
d'insulu si toti cei ce voru veni in nnumele fede-
ralismului.

Commissiunea camereii deputatiloru senatului
imp. insarcinata d'a compune adress'a la cuven-
tulu tronului se ocupa mai numai cu formularea
puncteloru relativu la resolutiunea gal-
liciana si la cestiunea alegeriloru
directe. Cu tote ca membrii acestei comis-
iunii juruise imprumutatu adanca taciturnitate (a
padf secretele) aflamu, ca totu deaun'a candu e
vorba de mari secrete, in diurnalele sustienute de
cutari domni mari, celle mai detaiate infor-
matiuni despre celle ce se petrecu in sinulu
commissiunii, cam. d. e. ministeriulu, cu nomina-
lulu seu presiedinte in frunte, infacisandu-se in
corpore, fu viu interpellatu d'a se pronuncia a
supra acestoru doue cestiuni. In ambele directi-
ni ministeriulu promise a presentá proiecte de legi
si ca membrii commissiunii ar' fi fostu preamulti-
miti de deslucirile date. Proiectulu reformei elec-
torali va cuprinde representatiunea intereseloru,
divisiunea Curieloru, alegerile de dupa grupe d'in
sinulu proprietariloru mari si alte asemenea, pre-
cum tote acestea se potea prognostica d'intr'unu
pasu allu cuventului de tron.

De altmintrea unu diurnu amicu guvernului
face, dupa „bune ivore”, indiscret'a impartesire, ca
ministeriulu „fratiloru Auersperg” (dar' Andrafi?)
se pote de acum numerá intre lucrurile celle „per-
dute.” (Nu lucru scumpu se perde.) Se dice ca
s'ar' fi pusu mine, prin a caroru eruptiune se va
sparge capacitatea de a face concluse valide a ca-
merei deputatiloru senatului imp. apoi — contele
Egbertu Belcredi va deveni ministru pre-
siedinte, contele Euricu Iaroslavu Clam-Martin-
tinitiu ministru de interne, etc. in fine ca
tote acestea avemu se le asceptamu nu dupa lune,

ci dupa câte-va septemane. (Cátu mai curundu cu
atátu mai bine, ca se se mai curatiesca atmosfer'a
molipsita de atatea miasme dualistice).

Cine nu vede ca in situatiunea „actuale” a
imperiiulu austriacu ori care guvernulu trebuesce
se fia mai multu seau mai pucinu „provisoriu”;
si ca nimene nu s'a desgustatu mai multu de
acesta stare incurcata, d'acestea conflicte peren-
nali, ca insu-si Imperatulu Franciscu Iosifu, care
ar' trebui se fia una fianta mai innalta decâtu
unu simplu moritoriu, daca nu i ar' fi plesnitu
pana acum prin minte cugetulu, ca constitutionea
data imperiiulu seu (asié precum s'a datu) este
arm'a imparechiariloru si nu pacea. Este in-
desiertu, este ostendela perduta pentru una guvernulu
d'a pune in gur'a domnitoriului (cuventulu tron-
lui) frasele banali, nemica insemnatorie „d'a con-
solidá basea legale si constitutionale” si a impu-
ne preste totu si pretotindenea ascultare absoluta
(orba) de legi, candu acesta base si legile acellea
stau si sunt cu de a sil'a sustienute intr'unu an-
tagonismu desperatu facia cu convictiunile, tradi-
tiunile, sentiementele si interesele vitali a doue
partii d'in trei a inpoporatiunii statului ostrun-
gurescu.

Oradea-Mare, 26. dec. 1871.

„Unulu pentru toti” de la Oradea-Mare, in
corespondinti'a s'a cu dat'a 6 decemv. 1871. pu-
blicata in Nr. 120 allu „Federat.” dupa ce mi-
face niscari complimente magulatorie, me idé la
trei parole pentru starea fonduriloru diecesane,
affirmandu, ca eu, de-si censurediu socotelele
fonduriloru, si d'in acesta impregiurare presupune
ca trebus se sciu d'in câte mii stau fundatiunile,
totu-si la intrebări in asta privintia, cu zimbire res-
pundu „ca nu sciu”.

La provocatiunea facuta in publicu in
interessulu adeverului am de a responde in ur-
matoriele:

Dreptu ca de la 1867, lun'a maiu, sum ad-
vocatulu diecesei gr. cat. oradane, numitu de Pr.
S. Sa D. Eppu diecesanu, dreptu ca eu, ca atare
am plata annuale de 262 fl. adeca doue sute
siese dieci si duoi fl. v. a., si pana aci este esacta
impartesirea corespondinteli, in cele-lalte inse
n'a avutu informatiuni conforme adeverului, pentru
ca eu nici n'am censuratu, neci nu censurescu
ratiuniele fundatiuniloru administrate de DD.
Capitulari, ci e censurescu insu-si ven. capi-
tulu prin individiu sei capitulari si estu-modu reve-
diute se substernu la ministeriulu culteloru, fara
inse ca eu se am celu mai micu cuventu la
acelea ratiuni, — tota actiunea mea advocatfale
ce se tiene de fundatiuni, se marginescu la agen-
dele acestea:

1. ca admonedi pre detorasii morosi pentru
platirea interusurieloru si la decisiunea venerab.
capitulu i improcessuezu.

2. In casulu elocarii vre unu capitalu, dau
parerea mea d'in privintia juridica, ca ore in
puterea documinteloru subministrare pote fi sum-
m'a elocanda la rogatoriulu respectivu pupilar-
minte assecurata, respective, ca este ipotoca des-
tulla, seu ba?

3. daca se accorda imprumutulu cerutu, eu
facu contractulu si esoperezu intabulatiunea ace-
lui-a si.

Eca tota activitatea mea facia cu fundati-
nile ce stau sub administratiunea capitulare.

De unde am de a dechiará francu:

1. ca eu nu sciu câte fundatiuni stan sub
administratiunea capitulare;

2. nu sciu numele si destinatiunea acelorua,
afara de celea ale gimnasiului Beiusianu, a semi-
nariului d'in locu, a fondului diecesanu, si a ve-
duveloru si orfaniloru, ca fundatiuni mai cunos-
cute si considerabile;

3. nu sciu inse d'in ce summa sta fia-carea
fundatiune, afara de a seminariului domestescu, —
si asta am aflatu-o numai estu-timpu, fiindu si
eu membru allu commissiunei esmisse pentru inves-

tigătionea fondului seminariale, remasu cam incurcatu dupa moartea fostului rectoru semin.

Inse remanendu amicu allu adeveralui, trebuie să dechiu: că cu nu pentru ace'a nu sciu starea fundatiunilor, pentru că dora venerab. Capitulu ar' tene luculu sub velu, nu domniloru! ci pentru că eu nevrendu a es' d'in cerculu activității mie croitu, si nevrendu a-mi sporî agendele altmintrea inca prea modestu remunerate, neci candu n'am sciricitu si n'am facutu intrebari, că ci de faceamu, venerab. capitulari nesmintitu mi-ar' fi datu fara de neci o reserva dealucirile pofite.

In urma spre molcomirea Vener. Cleru, si a altoru interessati, am de a descoperi, că precum am intielesu S. Sa Parintele Eppu va dispune, că pre venitoriu tota starea toturru fundatiunilor diecesane să publice in schematismulu diecesanu, carele se impartiesce gratis clerului, cunoscutiloru si autoritatiloru publice.

Iosifu Romanu,
adv. diecesanu.

De la una mana amica amu primitu una epistola cu dat'a Aradu 29. dec. 1871, d'in carea estragemu urmatoriele:

Eri sera s'a inchiaiatu pactulu cu partid'a deachista magiara, care este majoritate de $\frac{2}{3}$ in reprezentanti'a comitatului.

In urmarea acestui pactu Romaniloru s'au data urmatoriele posturi: protonotariulu, fiscalulu, unu asessoru la autoritatea orfanala, notariulu totu acolo. — patru pretori, in cercu, cinci adjunti pretoriali, unu esactoru in cercu, si patru scrietori comitatensi, va se dica cu totu chiaru o terfialitate d'in sum'a dirigatoriiloru municipali.

Ni s'a recomandatu a primu postulu de sub-prefectu, daca vomu designa pre Nistoru ori pre Bonciu, dara ni-amu facutu că nu intielegemu, pentru-că vedi bine si asta-data interesele personali dadeau directiv'a, era caus'a comuna a statu balta. Eri s'a constituita noulu comitetu comitatense, era asta-di se incepu alegerile si se voru continuă mane si poimane.

Inca ce-va! in comitetulu partidei nostre de eri, cu majoritatea voturiloru s'a primitu principiulu, de a candida ablegatu pentru vacantulu cercu Buteni de aici d'in laintu, si nu d'in partea cercului alegatoriu, precum a sustienutu-o minoritatea.

Estu-modu se candida D. Bonciu, era unii d'intre cei pucini d'in respectivulu cercu, si anume duoi protopopi si unu notariu insinuara protestu d'in motivulu violării dreptului cercului.

Nu sciu scii ori nu scii rezultatulu nostru cu organizarea noulu comitetu comitatense, la tota intemplantia inse ti-o notificu, că virilisti romani avemu 51, poteamu să avemu inse multu mai multi, dara a lipsitu tienerea in evidentia a celoru cualificati, reclamarea celoru remasi, si energ'ia receruta, era alesi, buni rei la-olalta, sunt 162, summa' dara 213 d'in intregulu contingentu de 544.

Se intielege, că si unguirii si noi amu alesu pre multi, cari dupa literale celea morte ale legei nu erau cualificati. — Numerulu aceloru-a d'in ambele parti e de o potriava.

FOISIORIA

Cercetari a supr'a asiediaminteloru antice in Romania

(Fine.) *

Plasa Hertiei Ternauca. — Pre mosia Ternauca, la S. E. de tergulu Hertiei, spre resaritu de satu se dice a fi fostu beserica sasasesca acolo unde se vedu inca nisce temelie.

Spre media-di de acelu-a-si satu se afli patru grobi rotunde ca de unu stangenu aduncime si de unu stangenu diametru; se dice ca intr'insele locuitorii romani ascundeau granele lor candu navaleau Tatarii.

Oroftiana. — In comun'a Oroftiana, pre malulu Prutului, sunt doue locuri insemnate ca beserice vechie; ambele sunt pre dealuri inalte, dara cea d'in S. de Oroftiana-de-susu nu mai presinta nici una urma, fiindu silistea vechia de acolo cu totulu cultivata; la S. de Oroftiana-de-josu se vedu inca, sub una siandrama de sindila ruinele celei-alte beserice, si mai alesu altarialu. Pre aceea-si culme de delu d'asupra Oroftianei-de-susu, mai susu de midiloculu dealulu spre apusu, de dice ca s'au gasitu ose de omeni.

Plasa Prutului-de-susu. — Uhabeu. — Pre unu dealu despre amedia-di de satulu Subareulu se gasesce una petra in patru muchie, in marimea unei mese, pre care se distingu abie litere slavone ce formau una inscriptiune. Acesta se vede a fi fostu unu altaru de beserica. Acolo era si una cruce totu de petra.

*) Vedi Nr.ii 125, 126, 127 si 128 ai „Fed.“

Noi ca romani adeverali, cu mintea romanului cea d'in urma, eramu se o patimu frumosu; ca-ci in restempulu reclamării de 15 zile noi n'am reclamatu pre unguirii necualificati, nici chiaru d'in precautiune numai, era ei mai sireti fiindu au reclamatu vre-o 36 d'intre noi, si anume pre toti acei-a, cari nu locuiescu in comitatu, ni trebui apoi cu peleria in mana se amblamu pre la ei spre a-si revoea reclamările, ceea ce cane canasce a si urmatu.

Resultatulu alegerii de pana acum e: Carolu Tahajdy sub-prefectu, Teodoru Serbu, protonotariu, Lazaru Ionescu fiscalu.

In nrulu 253 alu diariului: „Debrezen“ cu dat'a 23 dec. 1871 aflamu urmatoriele:

Resunete la processulu de pressa de joi.

Procesulu de pressa de joi a contienutu mai multe momente interessante, cu privire la cestiunea nationalitatiloru, cari momente d'in lips'a tempului si a spatiului nu s'au potutu aminti in nrulu trecutulu alu foiei nostre. Le amintimu deci acum suppletive. Advocatulu accusatoriuului respondiendu la observările facute de advocatulu accusatulu la cestiunea de nationalitate, a replicatu, că nu poterea tiranica, care se nesuesce a suprimme libertatea constitutională a poporeloru, a produsu cestiunea nationalitatiloru, ci spiretulu tempului, seculu progressatoriu, si cerintiele si pretensiunile acestorua sunt de se indestul. Apoi trece la ace'a, că pre Mileticiu lu-acusa cu agitaciuni si afirma, că elu n'are conosciinta despre neci unu felu de agitaciune a lui Mileticiu si nu scie, că in urm'a agitaciuniloru lui Mileticiu aru fi cursu sange de cive. Cu privire la condamnarea politica a lui Mileticiu a memoratu casulu lui Lad. Bözörményi, care ca martiru a moritu in carceru; asemenarea acest'a ni-a revocatu in memoria pre scarabusiulu (gandaculu), care se tienea de pasere fiindu că si elu sbora. Espressionile: spulberatu (nebnaticu) si beifu, de repetite ori a dechiaratu, ca le tiene de vatematorie si ca, daca accusatulu si aperatoriulu nu le tienu de atari, apoi atunci fia-li dupa credinti'a lor. La accus'a, că Mileticiu este esilatu d'in Serbi'a, advocatulu accusatoriu era se appuca de exemple, dar' acum si mai fara norocu că cu celu-a despre Lad. Bözörményi d'icundu, că nu poporulu, ci guvernele tramitu in esiliu si asié dar' nu este rusne; dora si noi magiarii amu avutu forte multi esilati si chiaru acum inca mai avemu pre unu mare esilatu (strigari: nu sunt!) pre Kossut (strigari: acelu-a nu este esilatu, pote veni candu vre' acasa!!!)

Stimate Domnule Redactoru!

In pretiutulu diariu „Federatiunea“ d'in 17/29 octovre a. c. N. 104 a aparutu unu articulu, datatu de langa Muresiu, in care corespondentele se straduesce a descrie cursulu desbateriloru d'in congregatiunea Comitetului Comitatensu, tienuta in 15 si 16 septemvre a. c.

Ce se atinge de cuprinsulu articulu care ni l'amu luat de obiectu, nu dorimu a ne demite cu domnulu corespondinte in polemie justificatorie, ci iertamu si imputatiunea facuta romaniloru d'ia comitatu preste totu, ca unuia care nu a fostu initiatu in planulu secretu alu romaniloru conceputu cu aceea ocaziune.

Causa pentru care romanii la parere s'au vedutu a fi

Ibanescii. — La 600 prajini (401 4 m.) de cea d'in urma movila d'in marginea margurei celei mari, spre S. E. de satulu Ibanesci, este una silistea vechia, acum cu totulu arata, unde se gasescu inca bucati de feru, hirburi, sparture de caramida si alte obiecte vechie. Sunt acolo si urmele unei beserice.

La marginea comunei spre S. S. E. este vechiulu cimitiru cu ruinele unei beserice, d'in care mai exista una bolta de caramida si cu morminte omenesce.

Cordarenii. — Pre unu siesu langa riulu Ibanes'a, in loculu unde se afla asta-di catunulu Cordarenii Gatenculu, era d'in vechime si pana la annulu 1840, paratii unu templu sasescu, ziditu cu caramida mai mare de catu cea ordinaru; elu avea 8 stangeni (17 m. 84) lungime si $4\frac{1}{2}$ stangeni (10 m) latime, si era de una forma rotundata.

Spre apusu de acestu templu, pre mosia Ghiungioia, este unu locu pre muchia dealulu langa riulu Ibanes'a, care porta numele de silistea, unde se dice ca a fostu orasiu vechiu; pre acelu locu s'au descoperitu la annulu 1842 doue pistole forte vechi, cari s'au luat de catra posesorulu Vasile Urdica.

In aceea-si comuna se afla inca nisce gropi, cari sunt asié de vechi, in catu, candu se intempla a se cufunda veri-un'a, se gasesce pre diumetate plina cu coge de semintie de meu (malain). Se crede ca acele gropi sunt ascundietori de provisuni d'in vremile Tatariloru.

In fine, in centrulu comunei se afla doue fontane forte vechie; ambele sunt situate langa riulu Ibanes'a. La cea despre resaritu s'a gasitu una cruce ca unu statu de omu si care porta inscriptiunea: Haivas (?)

Plasa Prutului-de-Josu. — Crasnale-

de opinii diverginti, nu o tienemu a fi obiectu de publicitate.

Ca ce nu potamu trece cu vederea este, ca domnulu corespondinte nu a statu la descrierea obiectului, ci rapitu de pasiuni, trece la personalitati, si deosebi se apuca de domnulu advocatu Iosifu Nestoru d'icundu, ca conduit'a lui politica nu e romanesca s. c. l.

Facia cu acestea assertiuni, in interessulu adeveralui ne sentiru indetorati a dechiaru in publicu, ca portarea politica-nationala a domnului advocatu Iosifu Nestoru, ca a unui-a, care de la inceputu a luat parte activa la tote consultările inteligintiei romane comitatense, si, prin urmare, a fostu unu factoru in tote agendele curatu romanesce — nu numai a fostu in sensulu celu mai strictu alu cuventului corectu romanesca, dar' pentru zelulu, ce au documentatu la tote ocaziunile intru validitatea interesselor nationale, romanii d'in acestu comitatu i voru fi recunoscutori. Dicsu St. Martinu, in 28 decemvre, 1871.

In numele inteligintiei romane

Basilu Moldovanu, m. p.
Ionu Pinciu m. p.

Vadu, 16. dec. 1871.

Frumosa e publicitatea, si are folosele sale forte pretioase, dar' numai candu are de fundamentu si de interessu adeveralu si dreptatea, si candu nu perde d'in vedere aforism'a: „a minti nu e iertatu“ si „dreptatea trebuie se fia pururea santa si neviolabila.“

Nu d'in mancarime de a scrie corespondintie, seu a duce polemia, la ce neci voia neci tempu n'am, cellu putienu de presentu nu, — ci numai pentru aperarea adeveralui vreu a face o dechiaratiune la celle scrise in „Feder.“ Nr. 118 (Vadulu Crisiului, 30. noemvre 1871) sub firm'a Dlui Longinu Ponoranulu.

Incepu si eu dara cu on. comitetu centralu allu Reunionei politice romane d'in Biharia, allu carui notariu fui norocosu a fi d'in increderea acelu-a-si comitetu prin alegere; cum si pana candu? dovedesce protocolulu unei-a d'in siedintiele tienute in octomvre.

Mi-se pare deci, precum si este, gresita censurarea D. Longinu, candu afirma, fara se demustre, cum ca activitatea comitetului „nu a corespunsu nece decatu acceptarei“ facia cu alegerile d'in cerculu Borodului. Se vedemu: dice D. citatu, ca o. comitetu a incredintiatu constituirea comitetului cercualu de Borodu, la duoi insi; chiaru asié este, si inca la tempulu sau, adeca d'in decisiunea comitetului adusa la 25. iuliu a. c., dandu-li si instructiunea cea mai acomodata si corespondietoria scopului propusu; cum-ca respectivii nu au primitu insarcinarea, si unulu a renunciatu chiaru in scrisu; au dora comitetulu e de vina? In urma aflandu de bine o. comitetu, vediendu ca nemicu nu se face in cerculu de Borodu, a insarcina pre unu alu treile, si inca asié, ca in tempu de cate-va zile se se medilocesa ace'a ce s'a lasatu in nepasare lune intrege, se pare ca era nu e de vina o. comitetu, dar' neci celu insarcinatu; dreptu ace'a s'a facutu totu ce s'a potutu; si cine a luat parte, atatu in Vadu, catu si in Borodu, la conferintiele respective, nu pote aduce nemicia in contra loialitatii, sinceritatii, interesarii si insufletirii presidiale si conferintiale. Pote scf si ace'a respectivulu, cum-ca presiedintele fiindu invitat, cu alti mai multi, la conferinti'a plenaria la Orade de o. comitetu, de-si in impregiurari nefavoritorie, neprivindu la spese, nu a prege-

ca. In in comun'a Crasnaleuca, situata pre malulu Prutului, sunt trei catune: spre nordu sunt Miculintii; in faci'a satului actualu se afla una insula la unu locu, unde Prutululu formeza unu cotu, numitu cotulu Pereritiei; intr'ins'a se vedu ruinele unei beserice de petra, impregiurulu carei-a a fostu satu. In timpulu resbeleloru intre Turci si Rusi, la inceputulu acestui secolu, locuitorii d'in acelu satu au peritu si satulu s'au risipitu; de aceea si loculu a luat numirea de Pereriti'a. Satulu Miculintii s'a intemeiatu mai in urma pre la 1812, pre malulu Prutului.

Catunulu Crasnaleuca este mai la sudu; pre unu piscu de dealu in partea despre resaritu, unde se afla si morminte multe d'in timpulu cholerei la 1848, este una cruce mare de petra, care se dice ca a servitu de otaru Turciloru, cum si candu nu se scie.

Alu treilea catunu este Ghirenii lui Curta, unde si acolo este una beserica trasnita si ruinata.

Intru atat'a se marginescu de una-cam-data notițiile ce am potutu aduna asup'ra anticelor monumente aflatorie seu descoperite in districtulu Dorohoiu. Nu mi-remane, d-le ministru, spre a termina acestu raportu, de catu a trage d'in cele mai susu enunciate cate-va conclusioni in favorea unei mai lamurite cunoscintie a celoru mai principale d'in aceste monumente, si, prin urmare, de a adauge, pre langa cele trei cestiuni ce am luat libertate a propune la inceputulu acestui raportu, cate-va altele a caroru resolverse o credu de unu insemnatu tolosu pentru complectarea cunoscintiloru nostre despre cultur'a locuitoriloru tierrei la diferite epoce, mai multu seu mai pucinu departate de noi.

Lucrările ce mi se paru mai urgente de-una-cam-data sunt urmatoriele:

1. Se se radice printr'una ingineru, (pote chiaru pri

tu a se infacisă, ducundu cu sine protocolul conferinței constitutive și consemnarea numelor celor candidați din sursele alegatorice Borodu, Vadu, Alesdu și Telegdu; și nu ai putea săci, — că de nu me însielu, a fostu de facia și lui, — cum-că candidatiunile, mai alesu la Borodu și plane Vadu, au remasu mai aceleași cu puțină modificatiune; întornati de la Orade, totu acelu-a-si D. scie bine, că presiulul s'a nesuitu în conferința d'in Borodu, — carea, fiindu d'nsu spre onorea noastră a totoruru-a, a fostu adunata a numeru frumosu și s'a portatu cu soliditate, — a scote a cale primirea candidatiunii modificate de o. comitetu centralu, ce inse nu s'a potutu efeptu, modificarea nouă nse nu f'u prea abatetoria facia cu interesulu lucrurilor precum și cu intențiunea și dechiaratiunea o. comitetu, caele a dechiaratu, că nu vre a octoia, numai propune, lându voia liberă cercurilor alegatorice, și respective comitetelor și sub-comitetelor cercuali, că după impreginările cunoscutu se nesuieșea a conduce alegerile, asié inse, că se la alesi romani numai unde și căti voru poté. (Inse la alegere în Borodu nu a reiesitu neci un'a neci alt'a candidatiune, ci o a trei-a miscurantia.)

Acés'a f'u activitatea o. comitetu, censurata de D. Longinu! fara competitința si cu nedreptulu, — nefiindu inermatu deplinu despre lucru, — de-ora-ce o. comitetu d'in partea sa a coresponsu deplinu agendelor sale, cum-că rezultatulu nesuintelor și activității desfășurate de comitetu nu a fostu celu doritu și acceptatu, precum la Borode asié și airea, nu o. comitetu ci alt'a e vin'a, precum se va vedé îndata d'in alegerea de Vadu, carea f'u atacata și asié debue să se constate adevéru; despre alte alegeri îngrijesca altii.

Inca ce-va mai înainte de a descrie alegerea. Dle Longinu forte cu nedreptulu și neadeveratu ai atatu pre D. Alessandro Pappu, notariulu d'in Vadu, carele, se me credi, e prea-modestu, și totu tempulu alegerei la petrecutu, f'ra se fia graitu unu cuventu decatu care lucru potea se face, ce e dreptu, și mai multu, inse nu eră pentru ce, pentru că siedoile Vadaniilor și ale celor ce apartienu la acelu-a-si notariatu, erau facute de mai înainte, și nu de notariu, cum afirmasi fara a scîi ci de acei ce fure agraiti spre ace'a prin instructiunea Comitetului centralu, și asié nu elu singuru, ci altii l'au candidatu; prima data Dlu meu! conferința d'in Vadu (in a carei-a candidatiune statea: Vasiliu Cibenschi, Gavriilu Lungu, Ioanu Pappu, Alessandro Pappu, și Teodoru Pappu), a dou'a era comitetulu centralu in Orade, aprobandu candidatiunea cu modificarea că se intre in ace'a D. Mihailu Stupa, remanendu Teodoru Pappu pentru cerculu de Alesdu, asié este Moru 2 intrabu pre toti cari au luat parte la tote aceste. Alcum cine nu crede caute protocolulu d'in Vadu, și consemnarea conferinței plenarie d'in Orade. Dreptu-ace'a m'a suprinsu telegrammulu D. notariu de Brat'a d'in pres'era alegerei, carele facu intrebarea: Alessandro seu Teodoru Pappu este candidatu? sciindu cum-că atatu in Orade, cătu si in Borodu, i-s'au cetitu numele candidatoru, după cum s'au fostu modificatu de com. centr. Responsulu la telegrammu f'u firesce: Alessandro Pappu, era Teodoru Pappu la Alesdu; și asié iesira si siedoile cari reportara 170 voturi d'in 179 pentru Alessandro Pappu, despre carele nimene pote dice ce-va reu, și censur'a nemodesta a Dlu Longinu nu are neci unu fundamentu.

Era alegerea asié s'a intemplat, vorbindu și intr'unu picu de stilu biblicu, Dle preote!

alu districtului Dorohoiu, cu concursulu inventatorilor satesci locali) planulu exactu și detaiatu alu Magurei și alei Mari cu cetatea de la Ibanesci, aretandu-se și pozițiunea topografica a localității pre care ea este înaltiată; totu asemenea se se urmeze și pentru Mormentulu Uriașului de la Hillsieulu Curtu.

Mos'ta Ibanesci, fiindu proprietatea d-lui Nicolae Rosetti Rosnovanu, noi d'in parte-ne atragemu atențiunea d-sale asupra acestui punctu, asié de importantu in privința archeologica, și credemu a-i desemnă unu adevératu serviciu de facutu sciintiei și patriei, întreprindendu cercetări și desgropări sistematice in acea localitate. Acés'a ar' fi totu-de-una-data unu frumosu esemulu de datu proprietarilor luminati și avuti, cari au pre mosiele lor monumente interesante ale anticității.

2. Să se renduesca unu omu speciale spre a cercetă cu de-a menuntulu catacomb'a de pre malulu Prutului de la localitatea Bit'a in Horodiscea.

3. Să se ceară la corpulu scolaru seu chiaru și de la autoritățile administrative (sub-prefecti și primari) d'in plas'a Basiului și Prutului-de-Josu indicatiuni precise a supr'a acelu Traianu seu Valu-de-Pamintu, care de la malulu Prutului, in directiunea Cămenității d'in Podolia, se cobora prin aceste doué plasi până la Hanesci, și de acolo trece in districtulu Botosiani.

4. Să se iee measure, că, seu prin veri-unu architectu și unu pictoru, seu celu pucina prin veri-unu fotografu, se se radice vederea, planulu și amanuntele architectonice ale besericeii logofetului Ionu Teutu de la Balinesci. Să se desemneze cu fidelitate și in colori, portretele fondatorilor, colo esistenti. Să se deapieză cu esactitate stătu in scrip-

In 28. noemyre a. c. la 10 ore demaneti'a aflandu-se acum presedintele la cas'a dominala, — pentru ce acolo? va fi sciindu Dlu, — despre a carui loialitate inse nu avemu cauza a ne indoi; altcum unde se fia fostu? respundea celu ce scie cercustările, — apucau dara a se adună alegatorii, candu, se nu retacemu nimica, unii incepura a amenți că aru fi conveniente că se se dea câte-va voturi și contelui Eugeniu Zichy, cu carele are și va avé de a face poporulu d'in giuru multe câte, la de chiaru Dlu Cibenschi neci decatu voia a se înduplecă, și asié remase totu lucrulu fara rezultat. Totu atunci cu itele se latf faim'a, că unulu d'in cei 5 candidati romani nu va poté și neci va fi verificatu, neavendu calificatiunea receruta de legea organizatoria, in pripa dara, tote aceste petrecundu-se afara de localitatea alegerei, — s'a propusu că, spre încungurarea unei alegeri noue, și pote a cutarei confusiuni, in loculu Dlu Ioanu Pappu, — teneru altcum calificatu și zelosu romanu ci fara locuintia și avere recerute de lege, și carele nu a solvita decandu e alta contributiune decatu pote didactrulu scolasticu, — repasindu Dlu, se se puna Teodoru Pappu, preotulu d'in Giosani. Era numai de a se scîi voiti'a tenerului I. Pappu, carele inse după scirea capetata, nu vră a scîi nemicu de repasire, pre langa tote capacitarile.

Intrati apoi in localitatea alegerei, se facu reflexiune la giuristarea de mai susu și de presedinta, facundu și acea observatiune că colectivulu se se agrăiesca numitul D. la repasire, d'in causele de mai susu, ce s'au și facutu de nou, inse totu fara succesu, dorindu fratele ori și cum a fi membru in comitetulu comitatensu, d'icundu Dlu că va aretă cum-că va fi verificatu; de-si legea eră chiara și contraria, despre ce (cetindu-se in facia locului) s'a potutu convinge, de a vrutu. Tote aceste nu impedecara lucrulu, spunendu presedintele că va tiené alegerea și cu acei candidati; și agrai se se aléga barbatii de incredere, — între cari Sp. D. Augustu Medzihdraczký nu s'a veritu, cum supune articululu, ci f'u agraitu de altii că unulu carele cunosece romeni d'in cercu; altcum protestulu ce s'a facutu nu a casionatu neci o confusiune, ci s'a intrebatu poporulu și s'a dechiaratu pre langa cei propusi, afara de d'nsulu, propunendu-se altulu in loculu lui.

Până se tractau aceste, că înainte de actulu alegerei, statorita acum si cu remanerea candidatului I. Pappu, s'a reimprespetatu denoudarea catoru-va voturi contelui Zichy, pre ce f'u agraitu Notariulu de Brat'a, V. Cibenschi, asié inse că pro forma se capete până la 30 voturi, precum s'au și modificatu atatea siedoile, cari inca, fia d'nsu spre linișcirea dlu Longinu, nu s'au impartitu între alegatori, ce se vede d'in protocolulu alegerei, in care Zichy are 9 voturi.

Incepundu-se dara votisarea și trecundu cam preste 41 de voturi cu cei candidati de romani, presedintele luandu aminte d'in siedoile, intrébă pre D. Notariu de Brat'a, carele scriea votisanti, că pentru ce se sterge numele-i d'in siedoile și se pune altulu in loculu lui? respunse: face ce vrëu, că și asié afara de ponorani altii nu-lu voru sterge.

La acés'a se nascu curiositatea: cine se fia stergatorii? și dien acolo, Dloru! erau Dnii Longinu și afinele-i Ioanu Pappu, nege de voru poté, și nu alegatorii, cari doreru nu sciau se sterge. Atunci vrendu altii a pescui in turbure, so află unulu carele fece apelu la Bratcani si altii neponorani cu cuvintele: dar' lasati voi se stérgea d'in siedoile numele notariului vostru? La cari cuvinte vedindu cei agraiti cine sileau stergerea, strigara: daca stergu ei pre notariulu nostru, și noi i vomu sterge pre d'nsii; inse nesciundu ei a

tiunile de pre petrele mormentale, cătu si de pre tablă edificale (pissania) d'in parete.

5. Să se invite persoanele cari posedu lucruri descoperite in acelu districtu a le cedă museului nationalu, și anume d-lui colonelu N. Pisotichi pentru doué cataramé de aur d'in tesaurulu de la Contiesci; d. Al. Georgiu d'in Botosiani pentru una sabia de feru, aflata la movila Hertianului; d-lui George Balta pentru doué sageti de feru, gasite in mormintele de la Horodiscea.

Sum incredintatu, d-le ministru, că interessulu ce portati cătra trecentulu patriei și care v'a facutu se aprobat și se realizati intr'unu modu efficace propunerea ce am avutu onore a supune ministeriului in ern'a trecuta, va face si acum că, desideratele mele relative la lamuriri archeologice asupra districtului Dorohoiu, se gasesca in d-vostra unu sprigiu puternicu, care in fapte cascigate pentru sciintia archeologiei si pentru istoria tierrei.

Cu onore alaturezu pre langa presintele raportu, impreuna cu dossierulu de Dorohoiu ce mi-a fostu tramisu, doué tabele, d'in care un'a presinta intr'unu modu sinopticu di feritele asiedeminte și descoperiri de obiecte antica in districtulu Dorohoiu; — si alt'a pune in comparatiune tumulii (Magure și movile) d'in acelu districtu; apoi inca una schitia de charta archeologica a districtului; — si in fine doué stampe fotografice, represintand, in reduciune, cele doué vase de argintu de la Contiesci, ce se pastreza in museulu imperiale alu Ermitagiului de la St. Petropole.

Primiti, ve rogu, d-le ministru, incredintiarea prea osebitei mele consideratiuni.

O d o b e s c u.

(T. Carp.)

face și a inlocui pre alti romani, caditura in manile pescuitorilor, cari apoi scriu a strulu pre neromani, apucandu-se care de care cu mai mare aprigete a sterge și a scrie care-cum, ce se pare invederatu d'in casulu că avure voturi in locu de 5-6 până la 12, impartindu-se câte unulu in su-si in doué, precum chiaru fratele Gavriilu Lungu, figurandu și că Ioanu Lungu. Si aci insemnu de nou, nu e adevératu asertulu, că notariulu de Vadu ar fi stersu seu stramutatu seu aci seu airea, macaru si numai o siedoile, ba neci n'a scriu neci un'a, cu atatu mai puțină se se fia pusu pre sine, de ce neci că eră trebuintia, fiindu lasatu de ambele parti in siedoile pregatite, seu si corese mai tardiu, ci a siedoitu blandu sub totu tempulu in chilia, cum s'a d'nsu.

Acestu-a e faptulu, de-lu de minciuna cine pote.

Să cernemu acum acestu faptu și se vedemu unde f'u si in ce gresita procedur'a? Nu vreu neci că potu se absolvu pasiulu Dlu notariu de Brat'a, inse privindu la spiretulu acelu-a loialu și curatu romanescu, și la interesarea și ustenele aduse in caus'a isbutirei alegerilor după voiti'a și dorirea romanilor, o transactiune de neci o insemnate, d'in caus'a unoru interese, nu ale Dlu notariu carele, cum scie fie care, carelu cunosece, nu are trebuintia de magulire neavendu lipsa de ace'a, ci chiaru ale poporului, care are multe neajunse, și mai alesu o transactiune mai multu teoretica decatu practica, de-ora-ce siedoile contelui remasera neimpartite, precum se potea vedé și după alegere, și de se si impartu, au 30 de voturi, nu precumpeniau între 179, după o parere, credu deajunsu justificabila, nu a fostu cauza deajunsu, că se se apuce Dnii Ioanu Pappu și si Gavriilu Lungu a vorbi și declamă cu focu si tresnetu de fradare, și mai alesu de stergerea respectivului d'in siedoile, inlocuindu-lu cu unu altu nume; ci fratii nu cugetara la ace'a, că actiunea va nasce reactiune, și că imparechiarea romanilor este la neromani totu-de un'a bine venita, precum neci la impregiurarea, că notariatu de Brat'a numera multi alegatori, afara de ponorani, cari inca intrebati mai apriatu d'aci-paci erau se parescesca spre Dlu, carele asié de cu focu declamă spre a-si ajunge scopulu, ce si altcum neci decatu nu l'aru fi potutu atinge. Asié e Dloru! d'in stergerea inceputa și continuata cu zelu ferbinte de D. vostra reiesi alegerea după neplaculu nostru alu totoruru-a.

Dar' reiesi și d'in caus'a, că D. juristu absolutu Ioanu Pappu, spunendu-se dreptu și adevératu, insielă Conferința d'in Vadu, si cea plenaria a Comitetului d'in Orade. Acus'a, ce e dreptu, este cam grea și amara, inse o voiu aretă de adevératu. Intrebu pre respectivulu D., ce dificultate a avutu in privința celor alegundi? ore nu că: d'in cei ce nu au fostu inscisi in 1869 că alegatori de deputatu dietalu nu potu fi alesi? Ce s'a respunsu la acés'ta? Că acea nu e pedeca pentru alegundi, de-si e pentru alegatori. De alt'a neci a intrebatu, neci s'a vorbitu, tienendu Dnii sa, precum si noi toti, după afirmările Dlu Cibenschi (asié i trebue) și aprobarea Dniei sale Ioanu Pappu, că cele alte calificatiuni le are, și asié f'u primitu chiaru la propunerea Dlu Cibenschi, de candidatu; f'u apoi primitu si in Orade, inse sub ce titlu? éta Dloru! cum a figuratu: că proprietariu maioru din Comitatu, cătu si ce prietate? nu stramuta treb'a, și acestu titlu eră de ajunsu, dacă eră asié. Inse nu eră, și nu e, mi se pare, neci adi, că-ci proprietate nce de o palma nu aveă că proprietate adevératu, adeca scrisa pre numele Dniei sale, ci eră si este pre alu parintiloru. Acum'a intrebu că de la legistu: pre cine a voitu se induca in erore? Legea? carea este chiara și presnpune o proprietate reale și după carea se solvesce dare, cugetandu că o vei poté elude? seu ambele conferințe citate mai susu? seu si pre aceste, si pre ceea? Eu remanu in parerea mea de mai susu.

Mai scieă Dsa, că se recere locintia de doui ani pre teritoriulu jurisdicțiunei și solvire de contributiune, probe, ce are le aretă după prescrișulu legei. Vedeti dara, că despre aceste trebui să se face intrebare, și se se propuna statulu lucrulu după cum eră, și nu după mancarimea de a ajunge ori si cum parinte in Comitatu; inse atunci, deslucindu-se lucrulu, remaneă firesce afara d'in candidatiune, dar' se puneă altulu la tempulu seu, si apoi de la acea nu se facea abatere. Acés'a procedura cu totu dreptulu s'ar fi acceptatu de la unu juristu, carele debue se se precépa la inconele legei, și se intieléga ce este proprietatea adevératu in actu, și nu interpretativa seu in spe; inscurtu: de nu. eră candidatiunea gresita, nu se nasceă intrebarea de repasire, intrebarea cine altulu se se puna, ci se pastră strinsu candidatiunea originaria, și transactiunea fictita nu aveă sinburele amaritiunei; era d'in contra, d'ntro buba se nascu alt'a și asié cadit' caus'a comuna pentru o simpla rancore și sumetia.

La intrebarea că unde a fostu V. Iutiu? se respunde 1) că eră ocupatu la mēsa că notariulu alegerii, și alegerea curgea; 2) că nu-i place a se mestecă in trebi unde boldulu faptulu este patima și rancore, și unde interessulu personalu se arunca asupra celui comunu; 3) fiindu inca omu non in cercu, alegatorii nu aveă cunoscintia receruta cu d'nsulu. Cuvintele magiare tréca duca-se, de-si respectivulu le respinge neaducundu-si aminte de acele; cu atatu mai tare de ore ce nu aveă cauza a le dice D. Ioanu Pappu, despre carele eră preconvinșu, de-si cu dorere, cum-că nu va fi

membru în Comitetu, de ar' fi alesu în tote cercurile alegatorice, si acea convingere se pare deplinu justificata în cele mai de susu. Despre pre dilectiune inse dîcemu atîta: cã Dlu articalistu, s'eu si altii cu elu, se ierte, daca spunemu s'eu nu fia sglobii, de-ora-ce portau camesia crepata pre atunci, pre candu altii vorbiau si scriau exactu romanesce dupa starea literaturii de atunci, si pare neci acum nu au ce invetiã de la cei ce c'erca a-i taiã; apoi amu numi romani, cari vorbescu totu romanesce si sunt destulu de neromani, era altii, cari dora au voia candu si cum socotescu a vorbi si alta limba, decãtu cea romanesca, si sunt de omenia si nationalisti bunni; decãtu se pare cã unii si d'în nationalismu si nationalitate vr'u a face monopoliu; fia-li dupa placu! dar' nu e omenia, dreptate cu atãtu mai pucinu.

Am inceputu cu On. Comitetu, s'eu inchiãmu era-si cu acelu-a-si, asiã facundu si D. Ponoranu. Adeca d'ni'a-sa provoãa pre o. comitetu centralu d'în Orade, cã s'eu binevoiesca a-si alege în venitoriu cu mai mare precautiune conducãtorii în cerculu nostru, la d'în contr'a pote fi asecuratu, cã tonuã fortiatu alu acelu-a-si neci candu nu va dã de resunetu în sinulu poporulu — ipsissima verba, si inca în numele alegãtorilor, cari, — s'eu dîcemu între parentesu, — nu sciu de acea nemic'a.

Nu calariti pre trestia, Dloru! Nu ve bateti jocu de bietulu poporu romanu, ei scrieti în numele-vi propriu, cã vedeti chiaru d'în casulu nostru descriu pâna aci, cum e trebã cu poporulu. Era on. comitetu scfe agendele sale, si nu e caus'a, daca nemerniciele unoru-a strica si cele mai bune intentiuni si desudãri ale acelu-a-si. Clara pacta boni amici, adeca: Voia buna si sanatate!

Vas. Iutiu.

VARIETATI.

*(Calletorindu pre la Desiu), me abatu în 21. dec. ia comun'a Mic'a (Mikheãza), unde inca d'în ver'a trecuta radicãra unii d'în locuitori procesu contr'a invetiãtorulu Ionu Cosm'a, inse nefundatu, si asiã dupa investigare se nimici. Dar' acum, precum me informai d'în unii si altii, judele cercualu Rãtz Miklós si inspectorulu Bojér amãgira pre sãteni cã s'eu se dechiãre pentru scola comunala; precum am vediatu cu ochii, în mai susu amintit'a d'în mergundu pruncii la scol'a comunala, avendu dascalulu nu sciu contractu cu omenii s'eu numai cu judele cercualu si inspectorulu. Protopopulu tractulu San-Margitei inca s'eu fia amestecat în lucru si asiã acum în Mic'a existu 2 scole, un'a romana confesionala si alt'a comunala. Dlu jude cercualu i-ar' stã mai bine s'eu si padiesca de lucrurile sale, cã-ci nu i se siede a se amestecã unde nu-i fierbe oll'a, precum nici la unu romanu inca nu i s'ar' siede a se amestecã în afacerile scolare magiare. D. inspectoru, daca provedint'ia repositulu min. Eötvös l'a creatu de inspectoru cu plata grassa si lucru pucinu, s'eu se odichnesca în pace si s'eu nu semene discordia între romani. Era dlu protopopu Ionu Muresianu s'eu nu lasa a se seduce si s'eu nu venedie numai interese egoistice personala taiãndu în autonom'ia besericesca. Ce va face vener. ordinariatu în caus'a asta? La casu candu d. protopopu nu va da în publicu una delucire clara în obiectulu acestu-a si va suferi si mai incolo s'eu se inradecinedie scol'a comunala, cu alta ocaziune voiu mai reveni la obiectu. — Teutisiu (Nyarló-Kékes), în 26. dec. 1871. E. S.

*(Cetimu în Independint'ia Belgic'a) de la 3. decemvre: Dominec'a d'în urma s'a celebratu, la capel'a ambasadurei rusesce, maritagiulu d-lui Stratu, agentu diplomaticu alu Romaniei, cu d-ra Savalan, apartinendu la un'a d'în principalele familie armene de la Constantinopole. Printre marturii juniloru miri figurau generalulu si domn'a Ignatief. Tr. Carp.

*(Unucasu curiosu s'a produsulu Lips'o'a de curendu.) Scen'a se petrece la tribunalulu civile; unu germanu chiamatu s'eu jore cã marture inaintea judecãtorulu, refusa cu ori ce pretiu sub cuventu, cã judecãtorulu era jidanu si cã dupa una vechia lege sacsona, chrestinulu are drepta s'eu refuse juramentulu unui jidanu. Tribunalulu a amintitu cã legea cea vechia este inlocuita de alt'a noua, constitutiunea cea noua federala care suprima tote deosebiri de cultu si de religiune; amintirile tribunalulu fure în daru, si casulu fiindu supusu la ministeriulu justitiei d'în Dresd'a, acestu-a s'a pronunciatu în favorea martorelui, refusandu s'eu recunosca puterea abrogativa a noiei legi federali. Parlamentulu de la Berolinu va avé a se pronunciatu în cestuene, în ultimulu apelu.

*(D'în Russi'a.) Gimnasiulu rusescu pentru femei d'în Rig'a fã cercetatu în primulu seu annu scolasticu 1870/1 nu mai pucina decãtu de 183 invetiãcele, d'într' cari 160 au fostu ortodoxe, 12 protestante, 3 catolice si 5 israelite.

*(Muiericã carnefici.) În Marocco esiste una datena, cã si care nu se mai afla în neci una alta tiera, adeca acolo carneficele pentru femei criminaliste este femea, pentru cã barbatiloru nu li este ertatu a attinge vre-o femea. De atari carnefici se alegu mai cu sema femei

betrane si urite; acestea prindu apoi muierile, cari au comissu vre-o crima, le batu cu nuiele, li taiã urechile si daca se recere le si decapiteza.

*(D'în Temisior'a.) Se aude, cã în Timisior'a se va infintia unu vice-consulatu germanu, pentru care postu ar' fi desemnatu unu individuu d'în Pest'a, care mai innainte a fostu unu diurnalistu în Prussi'a. — Pricepemu.

*(Unuspionu rusescu) s'a prinsu în dfilele trecute, care lucrã în ronu cu cei-a-lalti lucratori la podulu de preste fluviulu March. S'a descoperitu, cã elu este unu officieru rusescu si s'au aflatu la elu mai multe planuri; numai decãtu fã escortatu la Vien'a.

*(Convenirea a duoi calugari.) La gar'a calei ferate d'în Cicaga, care a arsu în tomn'a trecuta, unu calugaru d'în societatea lui Isusu (iesnitu) conveni cu unu capucinu; capucinu luãveã barba rosã, cea ce observandu Iesuitulu, între convorbire i dise: „Si Iud'a a avutu barba rosã“. La aceste capucinu luãveã astfelu: Cãm-cã Jud'a ar fi avutu barba rosã, nu e certu; inse aceea e certu, cã elu a fostu d'în societatea lui Isusu.

*(Distinctiune.) Renunãtulu filologu Fredericu Diecz, fundatoriulu filologie romanesce, si-a serbatu ieri jubileulu de doctoru de 50 anni. Diecz, care s'a nascutu în 1794, a luat parte onorifica la luptele pentru libertate si de atunci pâna si asta-di se totu ocupa cu literatur'a. La propunerea ministrulu Stremayer, imperatulu a decoratu pre caruntulu erudit cu crucea Comthur a ordulu Franciscu Iosifu cu steu'a. Universitatea d'în Vienn'a inca si-a adusu cu onore a miote de celebrulu jubilaru.

*(Diuarinu nou.) De la 1. ianuaru st. v. 1872. va aparé în Iassi unu nou organu de publicitate sub titulu „Noulu Curieru Romanu“ si redactatu de dlu Ionu Scipione Badescu. Spre a cunosce în cãtu va tienut'a si punctulu de manecare alu acestui diuaru nou, citãmu d'în scurtulu seu programu numai urmatoriulu punctu: „Tier'a este sdruncinata si ametita de loviturile trecutulu; ea are nevoia de unu viitoriu basatu pre ordine, pace si imbunetãtiri generale.“ De insemnatu mai avemu, cã acestu organu va aparé de patru ori pre septemana si va costã pentru Austri'a 5 fl. v. a. pre siese lune, — cãtu se pote de estinu. Administratoru e A. Bernardu.

*(La Nr. pres. sunt allaturate) celele de prenumeratiune la voiniculu „Gur'a Satulu“ care intru unu lungu sîru de anni s'a inrigitu ca publiculu rom. apesatu de atãte necasuri si dille triste, cellu picinu domnicelle s'eu potã si ellu ride asupr'a desertãtiuniloru lumesci. Redactiunea acestui diuaru recumenda dar' pre Badea „Gur'a Satulu“ caldurosei partentri a onorabilioru sei cetitori.

*(Unu rege desbracatu.) Foiele spaniole d'în Madridu aduc interesant'a scire, cã regele Amadeu, care si-facuse obiceiulu a ambliã pre strade singuru în costumu civilu, dillele trecute fã intempioatu pre un'a d'în strãdele mai laterali ale orasiulu de patru vagabundi, cari i desbracera surtuculu. luandu-i portofoiulu si orologiulu d'în busunariu, d'impreuna cu arcelele de pre degete. Altu-feliu un i s'a intemplatu nece unu violintia.

*(Avisare.) În a trei-a d'în de craciunu, în 8. ianuaru 1872. st. n., candidatul de deputatu dietale pentru cerculu electoralu alu Buteniloru, D. Demetriu Bonciu, în orele dupa media-di va aparé în Buteni pentru a se presentã inaintea alegãtorilor si a-si desfãsiurã credendu si programulu seu politicu, pre candu toti DD. alegãtori cu onore sunt invitati a se presentã si a participã la ocaziunea amintita si de interesu natiunalu. — Mai mult'i alegãtori d'în cerculu Buteniloru.

(Offeru.) Pentru fondulu academiului rom. D. Alexandru Erdős, protop. rom. gr. cat. în tractulu protop. Tierr'a Oasiulu (Comit. Satu-Mare), au tramisu la Red. „Fed.“ 15 fl. cincispre-diece fl. v. a. Acãsta suma s'a speditu la loculu destinatianii.

Sciri electrice.

Madridu, 31. dec. D'în caus'a denumierii guvernãtorulu generalu în Cub'a a eruptu una crise ministeriala.

Bucuresci, 31. dec. Camer'a a votatu primii patru articlii d'în conventiunea cãlji ferate.

Bucuresci, 30. dec. Ministrulu-presiedina dia Catargiu ceti în siediãtia camerei una depesie consulelui generalu angliesu, prin carea guvernulu Angliei svatuease în modu urgentu a se esoperã una complanare în vestiu ea cãlji ferate.

Versali'a, 31. dec. Thiers si presiedintele Adunãrii natiionale si-facura a: sta-di vediat'a anulu

altu-a. Convorbirile fure forte intime, dar' nu s'eu tenuu neci unu discursu. Mai tardu presiedintele republicei primi una multime de deputati d'în tote partitele. În cursulu vorbiriloru, deputatii fericiã tara pre presiedinte, esprimendu-si viiu'a dorintia, cã politic'a lui conciliatoria s'eu fia incoronata cu succesu. Deputatii orleanisti asigurarã pre Thiers despre loialitatea loru si protestãra contr'a veri carui cugetu secretu ce li se atribue

Roma 1. ian. La ordinulu regelui, adjunctantele generalu, insocitu de unu officieru de ordonantia, s'eu dusu în Vaticanu spre a fericitã pre pap'a în numele regelui; generalulu fã primitu de Antonelli, care i spuse, cã pap'a nu lu pote primi d'în caus'a cã nu se afla pre bine, dar' elu va duce papei fericitãrile regelui. Antonelli rogã pre contele Palermo a multiumi regelui si a-i duce omãgiele sale.

Versali'a, 1. ian. Thiers primi întregu corpulu diplomatu, inse n'a tienutu neci una vorbire.

Atena, 2. ian. Bulgãri si Comonduros formãra una coalitiune spre a resturnã ministeriulu; d'în alta parte regele primesce svatulu d'a dissolvene camer'a, dar' elu e mai aplicatu spre una schimbare a ministeriulu.

Viena, 2. ian. În ministeriulu de interne s'a terminatu legea despre alegerile directe. Obiectulu politicu mai importantu e resolutiunea galiciana; considerãndu dispusetiunea generale a spiritelor se sperã a se esoperã, fãra difficultãti mari, si una complanare între deputatii poloni. Cestiunea, cã ore pertratã-se-voru inca în sesiunea acãst'a alegerile directe, depinde numai de la rapiditatea cursulu acestor negociãri.

Viena, 2. ian. Domineca, în 31. dec., avu locu la contele Lónyay prim'a conferintia formalã în afacerea Croatiei; conferintiele de mai inainte au fostu numai consultãri partiale de natura cu totul privata. — Se vorbesce despre demisiunãrea ministrulu Holzgethan d'în postulu seu; s'au inceputu negociãri cu unu membru d'în cas'a boeriloru pentru primirea portfoiulu financierorulu.

Neoplanta, 2. ian. Dupa diuariulu „Grenzboten“, în martie se voru publicã alegeri noue pentru congressulu d'în Carlovitiu. Dupa acã va urmã alegerea patriaroului; e debiu, cã ore alege-se-va si unu administratoru.

Viena, 2. ian. Negociãtiunile cu croatii au datu de difficultãti; la insisterea lui Lónyay natiunãlii presintãra una formulare scrisã a pretensiuniloru lor; unionistii si voru presintã manã opiniunea lor în acãsta privintia.

Bucuresci, 2. ian. Camer'a votã 10 articlii d'în conventiunea cãliloru ferate; întregu proiectulu va fi deliberatu celu multu pâna poimãne, candu apoi camer'a se va prorogã pre 20 dfile.

Burs'a de Vien'a de la 2. ianuaru, 1872.

5% metall.	60.70	Londra	117.20
Imprum. nat.	70.40	Argintu	114.50
Sorti d'în 1860	140.—	Galbeuu	5.41
Act. de banca	822.—	Napoleond'or	9.20
Act. inst. cred.	335.50		

Propriet., edit. si red. respundiet.: ALES. ROMANU.

Sifilitic'a si impotent'ia,

fia vechie s'eu de curundu nascute,

se voru tratã dupa metodulu homeopaticu de Dr. L. Brist, Pest'a, strad'a idoliloru Nr. 6, etagiulu II., usi'a nr. 15. de la 2—6 ore dupa media-di.

Aceste morburu se trateza a dese ori în modulu celu mai usioru cu dose mari de iodu si argintu viu, si acãst'a se face numai spre ajungerea unui rezultatu momentanu. Pacientiã vindecãti în modulu acestu-a voru cadé mai curundu s'eu mai tardu în morburile cele mai infricosiate, incãtu inca în aduncele betranetie voru avé, dorere, a suferi greu de cõnsecintele acesteã tratãri usiore si superficiale. Sentu contr'a acestor feliu de periculu ofera metodulu de tratãre homeopaticu, care, precum este cunoscutu, nu numai cã vindeca dorerile cele mai invecchite, ci efectulu lui este asiã de binefacatoriu, incãtu nu lasa nice cea mai mica temere de urmãri rele. Diet'a ce se va prescrie este simplã si usioru de tienutu. (6—12)